

Ja esi rakstnieks, tad, atminoties pagājušus laikus, piemēram, bērnību un skolas gadus, tev savs apcerējums obligāti jāsāk ar tēlainu dabas aprakstu. Atļaušos mazliet ieskatīties klasikas plauktiņā. Fricis Bārda reiz rakstīja par savas "dzimtenes svētajiem bērziem" un, domājot par Varakļānu vidusskolu, es nevaru nedomāt par "manas videnes baltajiem bērziem". Ja kāds grib šo skolu uzgleznot, negleznojiet to no fasādes, bet gan no bērzu puses.

Varakļānu vidusskolai aprit 100, tādēļ droši vien vajadzētu rakstīt ko ārkārtīgi svinīgu un cildinošu, bet es nevaru izdomāt neko jaunu un ir jāraksta par to, kas ir. Man ir 24 gadi. 12 no šiem gadiem, tāpat pusi savas dzīves, esmu pavadījusi Varakļānu vidusskolā. Principā puse līdzšinējā mūža pagājusi, skatoties, kā bērzu lapas plaukst, zaļo, dzeltē, krīt, tad atkal plaukst, un izrādās, ka viss ir pārejošs, tai skaitā mēs paši. Es daudz esmu rakstījusi par skolu – gan mazāk apaļās skolas jubilejās, gan mūsu klases pēdējos zvanos un izlaidumos – un nekad neesmu tikusi tālāk par šķietami banālo, bet tik ļoti vajadzīgo māju un piederības sajūtu, ko iemieso šī ēka un visvairāk – skolotāji. Jo vairāk laika jāpavada "lielo cilvēku pasaulē", jo vairāk top skaidrs, cik viegli ir nodarīt otram pāri, cik viegli iesēt jaunā cilvēkā šaubas par savām spējām, cik viegli nocirst idejas jau pašā saknē. Bet te tavas saknes neviens neaiztiek. Varbūt kāds tev līdz galam nepiekrīt, varbūt līdz galam nesaprot, bet tas nekas – tevi saudzīgi pagriež gaismas virzienā, un tu audz.

Te neviens nesaka, par ko tev *vajadzētu* kļūt vai kādam tev *vajadzētu* būt, ko tev *vajadzētu* domāt. Man, piemēram, šī bija Varakļānu Literārā vidusskola. Kādam citam – Varakļānu Sporta vidusskola, Varakļānu Mākslas vidusskola. Bet visdrīzāk tā vienkārši ir Varakļānu "Mēs tev palīdzēsim kļūt, par ko vien vēlies" vidusskola.